

T.O.G. Ittersum

50 JAAR GESCHIEDENIS

Door: J. Beens

Er is mij verzocht een artikel te schrijven, waaraan ik volgaarne voldoe. Vijftig Jaar verenigingsleven, waaraan ik zelf negenenveertig jaar heb meegewerkt. Ik zal proberen een historisch overzicht te geven vanaf de oprichting. Zo begon het! Op de centrale werkplaats van de Nederlandse Spoorwegen werd zo in de pauze's tussen het werk door, door enkele mensen die in de Zwarteweg woonden, gedamd. Hier bleef het niet bij, ook ging men 's avonds bij elkaar op bezoek en werd er menig partijtje gespeeld. Men trok ook andere burens aan en men besloot een vereniging op te richten. Zo vond op maandag 5 februari 1934 de oprichtingsvergadering plaats en het clublokaal bestond uit een lokaaltje waar Zondagsschool werd gehouden. Dit lokaaltje heeft gestaan, (ouderen kunnen zich dit wellicht nog herinneren) daar waar nu enige huizen aan de Mr. P.J. Oudlaan staan (Nieuwe Deventer-weg). Onder hetzelfde dak aan de Nieuwe Deventerweg woonde ook de familie Pierik, die er (ook) een groentenhandel dreven. Het bestuur werd gevormd door de heren H. Meijer, voorzitter, D.J.J.Kroon, secretaris en G.J. Spijkerboer, penningmeester.

Contributie

De contributie werd gesteld op 10 cent per week en de eerste clubavond werd gehouden op maandag 12 februari 1934. De heren F. Hersevoort en D.J.J. Kroon boden aan om zelf damborden te maken (deze zijn na de oorlog vervangen). Inleggeld werd gesteld op 50 cent, dit leverde 's avonds f 5,50 op. Er was

dus kasgeld! De naam van de vereniging werd: 'TOG!' (TOT ONS GENOEGEN). Buiten deze bestuurs-leden werden o.a. lid de heren H. Kamphuis en J. van Heerde.

Ook werd besloten om propaganda te maken om zodoende leden te werven. Ook dat lukte en na enige weken traden o.a. de heren H. During en H. Slaats toe. Na enkele weken gespeeld te hebben was het ledental gestegen tot zestien. Er werd een halve competitie gespeeld, want de zomer was in aantocht en de meeste leden moesten aan het werk in de tuin: aardappelen en groeten moesten in de grond. Nadat de halve competitie zo goed en zo kwaad als het ging was uitgespeeld, besloot men op een van de clubavonden achter in april, de speelavonden stop te zetten tot september. Tevens zou deze tijd benut worden voor propaganda om nog meer leden te krijgen. Het bestuur werd gemachtigd naar een grotere ruimte uit te zien en derhalve nam men contact op met de Muziekvereniging Kunst Na Arbeid uit Ittersum die een eigen houten gebouw exploiteerde achter café "De Rozeboom". Op vrijdag 29 september werd er weer een vergadering gehouden. Tijdens deze vergadering werd geconstateerd dat de propaganda goed had gewerkt, want een aantal nieuwe leden zou aan de nieuwe competitie deelnemen. Onder deze nieuwe leden bevond zich o. a. G. Zomerdijk, die al een aantal jaren lid was van damclub Zwolle en aan de Schellerweg woonde. Verder hadden zich aangemeld J. van Zoomeren en zijn zoon Hendrik, die in Windesheim woonden. De drie heren: G. Zomerdijk, J. van Zoomeren en zoon Hendrik zouden de vooroorlogse jaren op dam-technisch gebied de leiders worden waaraan de andere leden zich konden

optrekken. En, het moet gezegd: Oude Jan van Zoomeren was de beste! Hij was jaren lid van damclub Zwolle geweest, maar aangezien hij in Windesheim woonde moest hij elke maandag op de fiets naar Zwolle en weer terug. Ook als er uitwedstrijden waren naar b.v. Enschede, Almelo of Hengelo moest hij midden in de nacht nog op het fietsje terug naar Windesheim. Dit werd een te zware belasting voor hem, waardoor hij een paar jaar voor de oprichting van TOG bedankte voor damclub Zwolle. Tot aan de oorlog, dus vanaf september 1934 tot mei 1939, was hij ieder seizoen clubkampioen, terwijl zijn zoon Hendrik en G. Zomerdijk een gevecht Op 16 januari 1936 speelde TOG de eerste wedstrijd in 't Harde tegen "De Damschijf". Een massakamp aan dertig borden en we verloren met 31 - 29. Drie weken later, op 6 februari, was "De Damschijf" bij ons te gast. Er werd gespeeld aan tweendertig borden en we wonnen met 40-24. De reis naar 't Harde werd gemaakt per autobus alsook de reis van 't Harde naar Zwolle. De op 23 mei 1936 gehouden massakamp tegen damclub Zwolle bij ons thuis verloren wij met 39-9. De op 11 mei 1936 gespeelde uitwedstrijd tegen damclub Zwolle was door ons verloren met 22-14. Tijdens de vergadering van 14 mei 1936 werd besloten over te gaan tot de aankoop van voorlopig vijf nieuwe borden en schijven. Op donderdag 3 september 1936 werd wederom een vergadering gehouden waarbij de heer J. Blok aftrad als voorzitter en voor hem in de plaats werd gekozen de heer A. van Berkum.

In december 1936 werd opgericht de Damkring Zwolle en Omstreken. Aan deze competitie, die los van de Dambond stond, werd deelgenomen door de TOG Ittersum, damclub Wijhe en damclub Zwolle.

leverden om een tweede en derde plaats. In deze vergadering van 29 september bedankten de drie eerste bestuurs-leden. Een nieuw bestuur werd gekozen t.w. : J. Blok, voorzitter, J. van Heerde, secretaris en S.J. Bomhof, penningmeester, terwijl G. Zomerdijk als wedstrijdleider werd gekozen. Zelf werd ik op 15 januari 1935 lid van TOG. Op 24 mei 1935 werd in de plaats van J. van Heerde, die als lid en als secretaris had bedankt, gekozen de heer H. Slaats.

Massakamp

Ittersum en Wijhe speelden met hun eerste en tweede tiental en Zwolle met hun derde en vierde tiental. In de dubbele competitie won het eerste team van TOG het kam-pioenschap en de wisselbeker. met zes punten uit vier wedstrijden en TOG-2 met acht punten uit vier wedstrijden. In de vergadering van 29 april 1939 werd een nieuw bestuur gekozen. Voorzitter werd B. Blok, secretaris J. Beens en penningmeester J.E. Sluiter. Tot wedstrijdleiders werden gekozen J. van Zoomeren en G.J. Spijkerboer. Damkring competitie: eerste klasse TOG-1, kampioen met veertien punten uit acht wedstrijden. De kring was dit seizoen met twee clubs uitgebreid. TOG-1 kwam weer voor een jaar in het bezit van de wisselbeker. Tweede klasse TOG-2. tweede plaats met tien punten uit acht wedstrijden. Dit was het seizoen 1937/1938. Op de Jaarvergadering van vrijdag 18 februari 1938 werd in de plaats van de heer B. Blok tot voorzitter gekozen de heer G. Zomerdijk, terwijl op voorstel van enkele leden de heer H. Slaats tot tweede voorzitter. werd gekozen. Tevens kon hij dan tijdelijk het secretariaat waarnemen omdat ik mijn militaire dienstplicht per 1

februari 1939 moest gaan vervullen. Op 8 mei 1939 werd TOG-1 voor de derde maal kampioen van de Damkring Zwolle en Omstreken zij het met maar negen spelers. Dalfsen I werd met 16-4 verslagen en tevens kwam de wisselbeker in ons bezit. Hij prijkt nu nog in onze prijzenkast. Ons tweede tiental had voor die thuiswedstrijd helemaal geen spelers meer. Van de 22 leden waren er maar negen opgekomen. Voorwaar geen mooi afscheid voor dat seizoen van de TOG-leden!

1940 - 1945

In augustus 1939 trok Duitsland zijn buurland Polen binnen. Nederland mobiliseerde zijn leger, Engeland en Frankrijk verklaarden Duitsland de oorlog. Vele leden moesten of waren reeds in militaire dienst. Onder deze omstandigheden besloot het Bestuur de leden voor te stellen de dam-activiteiten tijdelijk te stoppen, hetwelk door de leden werd aanvaard. Het dammateriaal werd ondergebracht bij de familie Spijkerboer. Op 10 mei 1940 vielen de Duitse troepen Nederland binnen en was Nederland in oorlog. Op 15 mei 1940 capituleerde het Nederlandse leger; vijf donkere jaren volgden. Er werden nu geen pogingen meer ondernomen om de dam-activiteiten weer tot leven te brengen. Het werd wachten op betere tijden. Op 14 april 1945 werd Zwolle bevrijd van de Duitsers. Op 5 mei 1945 capituleerden de Duitsers en was heel Nederland weer bevrijd. Nederland kon weer herademen, kon weer aan de slag. Het verenigingsleven kon weer opbloeien.

Tijdens de ledenvergadering van 5 september 1956 werd besloten lid van de KNDB afdeling Overijssel (ook wel PODB genoemd) te worden. Met uitzondering van Wijhe werd besloten tot aansluiting

In augustus 1945 kwamen ten huize van G. Zomerdijk de heren G.J. Spijker-boer, J.E. Sluiter, J. Wagenaar, J. Beens en G. Zomerdijk zelf bijeen om te trachten TOG weer nieuw leven in te blazen. Er werd besloten oude leden en eventuele nieuwe leden aan te schrijven en contact te zoeken met J.E. v.d. Weerd, de eigenaar van café "De Bierton" in Schelle, om daar de clubavonden te organiseren. En zo gebeurde het dat op dinsdag 11 september 1945 de eerste ledenvergadering van na de oorlog werd gehouden. Tijdens deze vergadering werd o.a. besloten om het oude bestuur voorlopig in functie te laten tot de Jaarvergadering in februari 1946, terwijl de contributie werd bepaald op vijftwintig cent per week. De eerstvolgende clubavond op dinsdag 18 september werd gestart met negentien leden. In oktober wordt de Noord-Overijsselse Damkring opgericht. Hiervan maakten deel uit de damclubs uit Ittersum, Hattem, Genemuiden, Zwartsluis, Balkbrug, Den Hulst en Hasselt. Het eerste tiental behaalde in deze competitie 1947/1948 het kampioenschap. Het tweede seizoen, 1948/1949, werd Zwartsluis kampioen. Het derde seizoen was het kampioenschap wederom voor ons. En zo speelden we door met wisselend succes. In 1956 werden er door de KNDB serieuze stappen ondernomen om deze clubs lid van de Bond te laten worden. Om het allemaal financieel wat aantrekkelijker te maken mochten deze clubs dan de drie eerste jaren voor half geld, halve contributie dus, lid worden van de KNDB.

over te gaan. Met ons eerste team werden we in de tweede klasse A ingedeeld samen met Dalfsen 1, die kampioen werd, Genemuiden 1, Zwolle 3 en Kampen 3. Op 5 februari 1959 vierden we ons

vijfentwintigjarig bestaan in café "De Bierton" in Schelle. Met grote koppen stond er in de Zwolse Courant: Damclub TOG gaat zilveren jubileum vieren. Men had in deze editie een vrij grote ruimte hiervoor beschikbaar gesteld. Eind juli 1966 wordt voorzitter G. Zomerdijk getroffen door een hartinfarct. Gelukkig komt hij daar goed doorheen, maar op zijn ziekbed geeft hij te kennen dat hij zich, mede door zijn gevorderde leeftijd, niet herkiesbaar zal stellen bij de komende jaarvergadering op 31 augustus 1966. Op voorstel van het bestuur wordt hij tijdens de jaarvergadering van 31 augustus benoemd tot ERE-voorzitter. Dit wegens zijn grote verdiensten aan TOG, als mede vanwege zijn diensten betoond aan de damsport in het algemeen. In zijn plaats wordt als voorzitter gekozen de heer E. Corporaal.

We maken ons nu op om ons vijftigjarig bestaan te vieren. In dit een overzicht te schetsen van hoogtepunten uit ons bestaan welke voornamelijk betrekking hebben op gebeurtenissen voor de oorlog, daar de meesten onder u hiervan niet op de hoogte zijn. Ik ben namelijk nog het enige lid dat ook reeds voor de oorlog lid was van de damclub. De heer Zomerdijk, die een half jaar eerder lid van de club werd dan ik, overleed op drieëntachtigjarige leeftijd in 1979. U zult zich misschien afvragen waarom ik juist gebeurtenissen van voor de oorlog aanhaal. Naar mijn idee mag een stuk historie in een jubileumboek niet ontbreken. Natuurlijk zou ik nog een aantal hoogtepunten kunnen noemen welke hebben plaatsgevonden na 1945 doch dan zou ik teveel plaats in beslag nemen. Ondanks hoogte- en dieptepunten door de jaren heen is TOG tot op heden een vriendenclub gebleven. Op 3 februari 1984 zullen we ons vijftigjarig jubileum vieren. Laat ik

hierbij de hoop uitspreken dat het een goed en mooi feest mag worden waarop wij nog vele jaren kunnen terug kijken. Als jongetje van vijftien jaar ben ik begonnen met dammen, waardoor ik lid ben geworden van TOG. Op 29 april 1982 werd ik benoemd tot ere-lid en op het moment dat dit jubileumboek uitkomt zal ik vierenzestig jaar zijn. Door de jaren heen heb ik mijn aandeel geleverd in de opbouw uitbouw van TOG. Voor ons ouderen vind ik de tijd gekomen om de "brandende fakkel" over te dragen aan de jeugd. Want een gezegde is: Wie de jeugd heeft, heeft de TOEKOMST.

J. Beens

ZILVEREN JUBILEUM

Damclub TOG gaat zilveren jubileum vieren
Leden fabriceerden zelf damborden
Zwolse Courant, 5 februari 1959

De Zwollekerspelse damclub TOG (Tot Ons Genoegen) gaat feest vieren! De dammers uit Ittersum en Schelle doen dit volgende week woensdag (11 februari) naar aanleiding van het vijfentwintigjarig bestaan van de vereniging. 's Middags zal er in de "De Bierton" aan de Schellerallee een receptie zijn en 's avonds een feestavond worden gehouden. TOG heeft zich in die vijfentwintig jaar een uitstekende naam verworven. De leden van TOG zijn geziene tegenstanders in de Afdeling Overijssel van de KNDB, waarin TOG momenteel in de eerste klasse uitkomt. TOG werd op 5 februari 1934 door een tiental dammers opgericht. In het dagelijks bestuur werden toen gekozen D.J.J. Kroon, M. Meier en G.J. Spijkerboer. Van dit trio is de heer Spijkerboer nog steeds actief lid. Hij fungeert

tevens als tweede voorzitter. Er bleek veel animo want in korte tijd had de vereniging dertig leden, een aantal dat voor een damclub niet gering is. Daarop hadden de initiatiefnemers toen niet gerekend. Het spelmateriaal was namelijk schaars en de kas van de penningmeester was er niet op berekend om zoveel borden te kopen. Een tweetal dammers begon echter met het vervaardigen van damborden. Zo kon binnen enkele weken ieder lid van TOG wekelijks zijn partijtje dammen. De eerste officiële wedstrijd werd gespeeld op 16 januari 1936 in 't Harde tegen "De Damschijf". Na spannende strijd kreeg TOG met gering verschil (31-29) klop.

Gebroeders Van Zoomeren prima dammers!

Naar de eerste klasse

Gedurende de bezetting verdween TOG tijdelijk van het damtoneel. Na de bevrijding was TOG echter weer paraat en nam o.a. deel aan de competitie van de damkring Zwolle en Omstreken. Wederom in belangrijke mate gestimuleerd door damclub "Zwolle" besloot TOG toe te treden tot de KNDB, waardoor het spelpeil in enkele jaren aanmerkelijk steeg. In het seizoen 1957-1958 werd het kampioenschap van de afdeling Overijssel van de KNDB behaald, waarna promotie volgde naar de eerste klasse. Onder voorzitterschap van de heer G. Zomerdijk (63) die de voorzittershamer al twintig jaar hanteert, staat TOG op de bres voor de damsport. Vooral de jeugd krijgt volop aandacht. Onder leiding van de actieve voorzitter van TOG, die een knap dammer is en menig Overijssels dammer in de afgelopen jaren reeds voor problemen heeft gesteld, is men in Zwollerkerspel bezig een jeugdcompetitie voor te bereiden. Het bestuur van TOG, dat bestaat uit: G.

Op 6 februari 1936 nam men op overtuigende wijze revanche: 40-24! De damclub uit Zwollerkerspel dankte veel aan enkele prima dammers o.a. de Windesheimers gebroeders Van Zoomeren, die in de wijde omtrek als goede spelers bekend stonden. Jan van Zoomeren behaalde eens de Overijsselse damtitel. De leden van TOG leerden veel van deze heren maar ook damclub "Zwolle" hielp in de beginjaren aan de opbouw van TOG mee... door het toebrengen van fikse nederlagen! Uit deze nederlagen trokken de TOG'ers, namelijk veel lering! Dit bleek o.a. duidelijk uit het feit, dat TOG in de jaren 1937-1939 drie keer winnaar werd van het door damclub "Zwolle" georganiseerde damtoernooi. De TOG'ers kwamen toen definitief in het bezit van de "Oostindiën-beker".

Zomerdijk, voorzitter, J. Beens, secretaris, W. Schrooten, penningmeester en A. Veluwenkamp, G.J. Spijkerboer, bestuursleden, heeft goede hoop op deze wijze de damsport te propageren. We twijfelen er niet aan of het zal de jubilerende vereniging volgende week woensdagmiddag en -avond in de Bierton tijdens de feestelijkheden niet aan belangstelling ontbreken.

Sijbrands bij TOG op bezoek

Als schooljongen deed Tonnie Sijbrands mee met zijn vriendjes Eddie Holstvoogd en Co Filmer en anderen aan een fiets/damronde door Nederland. Samen vormden ze een tiental sterke jeugdspelers die vanuit hun woonplaatsen Zaandam en Wormerveer startten onder leiding van een sportieve leraar. Deze man had de tocht goed georganiseerd en was zelf een sterke clubdammer maar ook een toerrijder. Zo deden ze na Noord-Holland en Friesland ook Zwolle aan. De

winkeliers- en herendamclub Zwolle opgericht in 1909 kon hen niet ontvangen voor een avond dammen plus bijkomende over-nachting bij clubleden. Het was omstreeks de zomer van 1957. Damclub TOG toen spelend in café De Bierton aan de Schellerallee kreeg op het laatste moment een tip en we experimenteerden toen al met een jeugdteam. Het bestuur van TOG reageerde sponstaan en gastvrij op het verzoek van de jonge damvrienden. Die avond arriveerden ze in Schelle bij De Bierton, een compleet peloton met gele truidrager en al. Wel een beetje stoffig want het was al dagenlang prachtig weer en erg droog. Daar wist café-baas en TOG-clublid Jo de Weerd wel raad op. Hij had nog genoeg water in de pomp. Het was een gezellige boel. Toen de papieren op tafel kwamen, bleek dat het team onderweg al klinkende overwinningen had geboekt achter het dambord. Het puntenklassement stond niet op naam van Tonnie Sijbrands maar op naam van een ander. Onze eigen Appie Kluiver intussen opgefokt tot jeugdspeler speelde wel tegen blonde Tonnie en volgens TOG's historische annalen heeft Appie zich enorm geweerd. Ook de rest van het TOG-team, aangevuld met spelers uit het tweede tiental was niet opgewassen tegen dit stel jonge knapen. Bij dit stel damcoureurs zaten meerdere spelers die later diverse keren op topniveau meedraiden. Kampioenschap van Nederland, internationale wedstrijden enz. Eddie Holstvoogd presenteerde als student ooit op tv de Teleac-cursus dammen.

Leden van TOG die minimaal veertig jaar lid zijn en overige bijzonderheden:

Huidige bestuur:

Voorzitter: Leen Bakker;

G. Zomerdijk: overleden 11 november 1979, veertig jaar lid TOG (1974), voorzitter TOG van 1938 tot 1966 erevoorzitter van TOG (1966);

Jaap Beens: overleden 18 juli 1997, zestig jaar lid TOG/KNDB (1995), secretaris TOG van 1937 tot 1982, erelid van TOG (1982);

Freek van de Ploeg: overleden 22 februari 1994, secretaris TOG van 1989 tot 1994, erelid en bestuurslid van PO DB, secretaris KNDB;

Leen Bakker: veertig jaar lid TOG/KNDB (1999), vanaf 1974 bestuurslid TOG (sinds 1990 voorzitter) lid van verdienste TOG (1999), onderscheiding PO DB 25 jaar lid van de jeugdcommissie;

Auke Kranendijk: veertig jaar lid TOG (1999), Sinds 1993 penningmeester van TOG, lid van verdienste TOG (1999);

Eef Corporaal: veertig jaar lid TOG/PO DB (1995), van 1966 tot e met 1983 voorzitter van TOG, lid van verdienste TOG;

Wim Schrooten: vijftig jaar lid TOG/PO DB (1997), van 1957 tot 1985 penningmeester van TOG, lid van verdienste TOG;

Ab Kluiver: veertig jaar lid TOG/PO DB (1992);

Wim Spijkerboer: veertig jaar lid TOG/PO DB (1991), op 12 september 2001 vijftig jaar lid.

Secetaris: Wim Leijssenaar;

Penningmeester: Auke Kranendijk;

Algemeen Adjunct: Sikko Aukema;

Wedstrijd-/jeugdleader: Thom van Dijk.

